

Демченко О. П. Аттitudно-орієнтаційний компонент у структурі готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми/ О. П. Демченко // Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія: збірник наукових праць; Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2020 – Вип. 61. – С.122-127.

Демченко О.П.,
Демченко Е.П.,
Demchenko O.P.

УДК [378.015. 3 : 005.32]:373.2.091.212.3

**Аттitudно-орієнтувальний компонент у структурі готовності
майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з
обдарованими дітьми**

**Аттitudно-ориєнтировочный компонент в структуре готовности
будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к работе с
одаренными детьми**

**Attitude-orienting component in the structure of future preschool
educators preparedness to work with gifted children**

orcid.org/0000-0001-5975-4470

Анотація. Окреслено перспективні напрями підготовки студентів і педагогів до роботи з обдарованими дітьми в системі формальної, неформальної та інформальної освіти. Показано можливість формування в майбутніх вихователів готовності до роботи з дітьми з проявами різних видів обдарованості в умовах сучасного ЗВО. Презентовано авторські визначення понять «підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми», «готовність майбутніх вихователів закладів

дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми». Акцентовано увагу на аттитюдно-орієнтувальному компоненті такої готовності, визначено конативний критерій і його показники.

Ключові слова: обдарована дитина, підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми, готовність майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми, аттитюдно-орієнтувальний компонент, когнітивний критерій.

Аннотація. Определены перспективные направления подготовки студентов и педагогов к работе с одаренными детьми в системе формального, неформального и информального образования. Показана возможность формирования в будущих воспитателей готовности к работе с детьми с проявлениями различных видов одаренности в условиях современного ВУЗа. Представлены авторские определения понятий «подготовка будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к работе с одаренными детьми», «готовность будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к работе с одаренными детьми». Акцентируется внимание на аттитюдно-ориентировочном компоненте такой готовности, определен конативный критерий и его показатели.

Ключевые слова: одаренный ребенок, подготовка будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к работе с одаренными детьми, готовность будущих воспитателей учреждений дошкольного образования к работе с одаренными детьми, аттитюдно-ориентировочный компонент, когнитивный критерий.

Abstract. Generalized scientific researches are devoted to some aspects of teacher training for the development of gifted children. The perspective directions of such work in the system of formal, non-formal and informal education are outlined. The possibility of organizing special work in the conditions of the modern institution

of higher education on forming in future caregivers of readiness to work with children with manifestations of different types of giftedness is shown. The author defines the concepts of «preparation of future preschool teachers for the development of gifted children», «readiness of future preschool educators for the development of gifted children», defines their structure. Presented are the results of a survey of preschool directors and caregivers regarding their understanding of the professional characteristics necessary for successful work with gifted children. Summarizing the results of the survey and the method of peer review allowed us to determine the criteria for each component of professional readiness. Attention is drawn to the attitudinal-orientation component of such readiness of future preschool educators to work with gifted children. The main criterion is the conative one, the indicators of which are established: awareness of the prospect of identification of gifted children and realization of their creative potentials for the future economic and cultural development of the state; understanding the need to provide favorable conditions for the development of general and special abilities of children with manifestations of different types of giftedness; installation to provide professional support for potentially gifted children as a separate area of pedagogical activity. Methods for diagnostics of students motivational-value component of readiness according to each defined indicator are selected and specially developed.

Keywords: *gifted child, preparation of future preschool educators to work with gifted children, readiness of future preschool educators to work with gifted children, attitudinal-orientation component, conative criterion.*

Одним з важливих напрямів державної політики та реформування системи освіти України в контексті європейської інтеграції вважаємо роботу з виявлення обдарованих дітей, створення умов для розгортання їх потенціалів і творчої самореалізації. Зокрема, в меті освіти, визначеній у Законі України «Про освіту», серед інших пріоритетів також вказано на необхідність розвитку «талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей» [9]. Одним із

завдань позашкільної освіти констатовано «пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів і слухачів» [10]. До того ж, у низці державних документах і програм визначено форми й методи роботи з обдарованими дітьми і молоддю на різних рівнях, способи їх морального та матеріального стимулювання.

Проте реалії соціально-економічного життя країни та освітньо-виховної практики засвідчують декларативність частини заявлених програм і напрямів роботи. Допоки прослідковуються *суперечності* між: потребою нашої країни в обдарованих громадянах, які будуть реалізовувати європейський вибір, відстоювати національні інтереси, вибудовувати економічно й культурно розвинену державу, та відсутністю цілісної системи «селекції» обдарованих особистостей на різних рівнях; необхідністю проведення психолого-педагогічного моніторингу та соціально-педагогічного супроводу обдарованих дітей у закладах освіти різних рівнів та недостатньою підготовленістю педагогів до роботи з такими особистостями.

Одним з напрямів подолання названих суперечностей вважаємо [7] здійснення спеціальної підготовки всіх фахівців психолого-педагогічного профілю, починаючи з вихователів закладів дошкільної освіти, до роботи з потенційно обдарованими дітьми. Для цього необхідно використовувати можливості освітнього процесу ЗВО [13; 16], забезпечувати набуття майбутніми педагогами здатності реалізовувати принципи педагогіки партнерства [14], створювати умови для розвитку в них інноваційної культури [5], формування їх як творчих особистостей і дослідників [11; 12].

Потрібно з одного боку, імплементувати основні положення концепції обдарованості та теоретико-методичні засади використання технологій / методів розвитку обдарованості в зміст психолого-педагогічних дисциплін, які вивчають майбутні педагоги. З іншого боку, в межах як нормативної, так і варіативної частин навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти слід

вводити навчальні дисципліни, метою яких є вивчення різних аспектів роботи з обдарованими дітьми.

До того ж, доречним є організація квазіпрофесійної діяльності, використання інноваційних методів [6] та інформаційно-комунікаційних технологій [8] для розвитку в студентів професійних якостей, необхідних їм для в майбутньому для забезпечення професійного супроводу потенційно обдарованих дітей.

Мета статі - розкрити сутність, критерії та показники аттїюдно-орієнтувального компонента в структурі готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими дітьми.

Аналіз останніх досліджень показує, що в педагогіці вищої школи поступово формується напрям, пов'язаний з підготовкою фахівців психолого-педагогічного профілю до роботи з обдарованими дітьми (Є.Алехнович, О.Антонова, О. Бажанюк, В.Демченко, Н.Довгань, Я.Коломінський, Л.Корецька, Д.Корольов, Є.Панько, Л.Радзіховська, Р.Семенова, Г.Тригубець, В.Ушмарова, Н.Федоров, М.Шемуда О.Чернишов, В.Юркевич та ін.). Проте більшість розробок передусім присвячена професійному становленню вчителів, орієнтованих на розвиток здібностей учнів під час вивчення різних предметів.

У контексті започаткованого дослідження увагу привертають наукові розвідки, об'єктом яких є підготовка: магістрів дошкільної освіти (Л.Руденко) і сімейних вихователів (О.Грисяк) до роботи з обдарованими дітьми; вихователів ЗДО до організації різних напрямів професійної діяльності, спрямованої на творчий розвиток дітей (Г.Борин, Н.Голота, Н.Колесник, Р.Савченко та ін.). Так, підготовка майбутніх магістрів дошкільної освіти до розвитку дитячих обдарувань, за твердженням Л.Руденко, є невід'ємною складовою їх професійної підготовки, що передбачає як здатність і готовність до розвитку дитячої обдарованості, так і вдосконалення; забезпечення рефлексії набутих знань, умінь і способів діяльності; використання адекватних змісту дисциплін форм і методів навчання [17, с.199].

У свою чергу вважаємо, що *підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з одарованими дітьми* є системою, частиною загальної підготовки, цілеспрямованим і спеціально організованим процесом, що передбачає оволодіння студентами гуманістичними професійними цінностями та усвідомлення необхідності спеціальної роботи з обдарованими дітьми, засвоєння системи інтегрованих філософських і психолого-педагогічних знань у сфері обдарованості, набуття комплексу професійних умінь, наявність фасилітативної позиції та абнотивності, розвиненість емоційного інтелекту, професійних і соціально зумовлених якостей.

Мета підготовки – формування в студентів готовності до роботи з обдарованими дітьми як інноваційної, творчої професійно-педагогічної діяльності, гуманістично орієнтованої полісуб'єктної взаємодії вихователя в культурно-освітньому просторі з обдарованою особистістю та іншими його суб'єктами, в ході якої створюються умови для стимулювання активності дитини з проявами обдарованості та досягнення нею успіхів у різних видах діяльності, розвитку загальних і спеціальних здібностей, реалізації творчого потенціалу та самоствердження в колективі однолітків.

Отже, метою / результатом підготовки студентів до професійної діяльності в цілому, розвитку обдарованості зокрема є стан готовності. Так, у роботах учених (А.Ліненко, О. Мороз та ін.) переконливо доведено, що саме стан готовності особистості до виконання професійно-педагогічної діяльності забезпечує не тільки її ефективність, але й можливості подальшого вдосконалення. Тобто, підготовка виступає засобом формування готовності до діяльності, а готовність є результатом і показником якості підготовки.

У дослідженні О. Голубнічої *готовність педагога до роботи з обдарованими дітьми* в муніципальній системі освіти пояснюється як сукупність професійних і особистісних компонентів професійної діяльності педагога, що сприяють організації роботи зі створення комфортних умов для всебічного, гармонійного розвитку обдарованої дитини [4, с.103].

У свою чергу М.Арсьонова [2], *поняття готовності студентів ЗВО до освітньої роботи з інтелектуально обдарованими дітьми дошкільного віку* визначає як інтегративний особистісний результат освіти, що включає в себе потребу і здатність до створення оптимальних умов для розвитку інтелектуально обдарованих дошкільників у ході здійснення освітнього процесу за допомогою системи спеціальних занять та ігор, відповідних особливостям, можливостям і потребам дітей.

Готовність майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з одарованими дітьми визначаємо як результат спеціально організованого напряму підготовки в закладі вищої освіти, інтегративне особистісно-професійне утворення, що синтезує в собі взаємозумовлені та взаємопов'язані компоненти: *аттitudно-орієнтувальний, когнітивно-змістовий, операційно-діяльнісний, особистісно-сінтонний, моніторингово-результативний.*

Першою складовою в структурі названого конструкту виділено *аттitudно-орієнтувальний*. Спираємося на експериментальні розвідки вчених (М.Арсьонової, В.Афанасьєвої, О.Довгань, М.Замелюк, Л.Руденко та ін.), присвячених поясненню такого конструкту в контексті підготовки до роботи з обдарованими дітьми, які передусім акцентують на мотиваційному, мотиваційно-особистісному, мотиваційно-вольовому, ціле-мотиваційному компонентів. Зокрема, М.Арсьонової [2] у моделі готовності майбутнього вихователя до освітньої роботи з інтелектуально обдарованими дітьми дошкільного віку серед взаємопов'язаних структурних компонентів виділила *мотиваційно-особистісний*, що передбачає установку на цілеспрямовану роботу з інтелектуально обдарованими дошкільниками (розуміння необхідності цього виду педагогічної діяльності, прагнення здійснювати його на основі визнання дитини суб'єктом освітнього процесу), а також особистісні якості (педагогічна децентрація, рефлексія, емпатія, схильність до творчої діяльності).

Поділяємо думку О.Богініч [3] про значення активності майбутніх фахівців у процесі їх професійної підготовки. На думку вченої, стратегічним

для професійної освіти вихователів є два напрями: активізація навчальної діяльності студентів та підвищення їх мотивації до навчальної діяльності. В свою чергу вважаємо, що в перспективі студенти мають стати суб'єктами створення культурно-освітнього простору для розвитку обдарованості дітей, тому вже в роки навчання в ЗВО повинні виявляти активність у набутті готовності до такого виду професійної діяльності.

Розкриваючи сутність мотиваційної складової в структурі готовності майбутніх вихователів роботи з обдарованими дітьми використовуємо феномен «аттїюд». Виходимо з того, що таке поняття позначає соціально фіксовану установку, схильність до певної поведінки особистості в ситуаціях спілкування з іншими людьми; як фізичний, так і розумовий стан готовності до дії; форма, стан свідомості, що регулює і комбінує дії людини щодо певного об'єкта, в певних умовах, і психологічне переживання людиною соціальної значущості, сенсу і цінності об'єкта [1, с. 46]. У контексті досліджуваного виду готовності термін «аттїюд» вказує на суб'єктивну / позитивну орієнтованість педагога на обдаровану дитину як особистість з особливими освітніми потребами / інтелектуальний ресурс держави / майбутню національну еліту; на потребу здійснювати психолого-педагогічну допомогу дітям з проявами обдарованості в процесі їх особистісного становлення та творчої самореалізації, подоланні проблем і труднощів.

Особливої уваги потребує переоцінка й засвоєння нових професійних цінностей, усунення спрямованості освітнього процесу на засвоєння студентам теоретичних засад і опанування методами навчання й виховання так званих «типових» дітей, розвиток яких відповідає умовній віковій нормі. Відповідно до цього, актуальності набуває вироблення в здобувачів вищої педагогічної освіти установки бачити в кожній дитині індивідуальність та розвиток у них здатності створювати неповторну сприятливу траєкторію для її особистісного зростання.

У ході наукового пошуку нами було визначено критерії кожного компонента готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до

роботи з обдарованими дітьми. Зокрема, критерієм аттїтюдно-орїєнувального компоненту видїлено конатївний (вїд лат. conatus – спроба, зусилля, прагнення, наміри) [1], який передбачає свїдоме прагнення фахівця завершити професїйну дїю вїдповїдно намїченої програми зї створення умов для розвитку обдарованостї дитини. Такий термін вїдноситься до їнтрапсихїчних (мотивацїйних ї вольових) та їнтерпсихїчних процесїв регуляцїї поведїнки. Конатївний критерїй характеризує дїєву сторону аттїтюдно-орїєнувального компоненту, тобто засвїдчує не просто установку на дїяльнїсть, а активний стан, що передує самїй дїяльностї. Наявнїсть конатївної складової в намірах педагога обдарованих дїтей задає внутрїшньо чїтку спрямованїсть його дїяльностї, професїйної активностї, спрямовує її на необхідний / бажаний суб'єкт взаємодїї – особистїсть обдарованої дитини.

Для визначення показникїв усїх компонентїв ї критерїїв готовностї майбутнїх вихователїв закладїв дошкїльної освїти до роботи з обдарованими дїтьми було проведено пїлотне дослїдження. В ходї анкетування респонденти (працюючі педагоги, керївники ЗДО м. Вїнницї та Вїнницької областї, 86 осїб) вїдповїдно до кожного критерїю дослїджуваного виду готовностї визначали основнї характеристики вихователя, сформованїсть яких, на їхню думку, є обов'язковою в роботї з обдарованими дїтьми. Стосовно аттїтюдно-орїєнувального компоненту готовностї, зокрема, конатївного критерїю, було видїлено 3 фактори, якї становлять 59% загальної дисперсїї вїбїрки.

Фактор I (21% дисперсїї вїбїрки) об'єднав рївноцїннї ознаки (розумїння ролї талановитих ї обдарованих громадян у розбудовї рїзних сфер суспїльного життя; оцїнка обдарованих особистостей як нацїональної елїти та важливого їнтелектуального ресурсу держави; цїннїсне ставлення до унїкальностї обдарованої дитини; визнання обдарованих дїтей як особистостей з особливими потребами; переконанїсть у необхідностї формування державної полїтики з пїдтримки обдарованих дїтей ї молодї; розумїння важливостї створення соцїальних лїфтїв для особистїсної та професїйної реалїзацїї обдарованих

особистостей на регіональному та державному рівнях), які стали основою критерію: *«усвідомлення перспективи реалізації творчих потенціалів обдарованих особистостей для майбутнього економічного та культурного розвитку держави»*.

У факторі II *«розуміння необхідності створення сприятливого культурно-освітнього простору для розвитку здібностей дітей з проявами різних видів обдарованості»* (19% загальної дисперсії вибірки) були визначені ознаки, які засвідчують усвідомлення педагогами-практиками значення соціального чинника в розвитку обдарованості дітей і необхідності спеціального створення для них сприятливих умов у закладі дошкільної освіти, сім'ї та в регіональному контексті. Серед характеристик педагога обдарованих дітей, які були взяті за основу критерію, названі: розуміння впливу факторів, які сприяють реалізації дитячої обдарованості як потенціалу в стійку характеристику особистості; усвідомлення значення середовища як чинника розвитку обдарованої дитини; переконаність у важливості спеціального конструювання розвивально-виховного простору, сприятливого для розгортання потенціалів обдарованої дитини; розуміння обов'язкового включення різних суб'єктів у процес просторотворення; налаштованість на підвищення активності самої обдарованої дитини в культурно-освітньому просторі закладу дошкільної освіти.

У III факторі *«прагнення забезпечувати професійний супровід потенційно обдарованих дітей як окремий напрям педагогічної діяльності»* (19% загальної дисперсії) домінантними ознаками стали: розуміння важливості та визнання необхідності здійснення вихователями та іншими фахівцями закладу дошкільної освіти професійної діяльності з виявлення потенційно обдарованих дітей та їх розвитку; позитивне ставлення до організації спеціальної роботи з обдарованими дітьми; переконаність у важливості вивчення особливих потреб обдарованих дітей; налаштованість здійснювати професійну допомогу дитині та сприяти досягненню нею успіхів; спрямованість і позитивна установка на

якісне виконання професійних обов'язків у контексті виховання обдарованих дітей; усвідомлена потреба в емпатійному розумінні складного внутрішнього світу обдарованої дитини, амбівалентності її особистісного становлення; розуміння доцільності спеціальної підготовки педагогів до роботи з обдарованими дітьми, починаючи з дошкільного віку; наявність позитивної мотивації вивчення адаптованих технологій розвитку, навчання та виховання обдарованих дітей. Спільним в ознаках, що входять до цього фактора, є те, що вони характеризують особистість вихователя закладу як суб'єкта створення культурно-освітнього простору для розвитку обдарованості дітей і професійного самовдосконалення в контексті такої діяльності.

Отже, виявляти потенційно обдарованих дітей потрібно з ранніх років для того, щоб забезпечити можливість розгортання позитивного життєвого сценарію здібної особистості, трансформації дитячої обдарованості з потенціалу в сталу характеристику. Відповідно до цього, в умовах закладу вищої освіти необхідно забезпечувати підготовку майбутніх педагогів усіх спеціальностей, починаючи з майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, до виявлення дітей з ознаками обдарованості та створення умов для розвитку їхніх здібностей і талантів. У структурі готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з обдарованими як інтегративного особистісно-професійного утворення першим виділено аттїюдно-орієнтувальний компонент, основним критерієм якого визначено конатівний. За результатами анкетування педагогів-практиків визначено домінантні характеристики педагогів обдарованих дітей, на основі яких виділено показники конатівного критерію: усвідомлення перспективи реалізації творчих потенціалів обдарованих особистостей для майбутнього економічного та культурного розвитку держави; розуміння необхідності створення сприятливого культурно-освітнього середовища для розвитку здібностей дітей з проявами різних видів обдарованості; прагнення забезпечувати професійний супровід потенційно обдарованих дітей як окремий напрям педагогічної

діяльності. Перспективним напрямом для наступних досліджень є проведення діагностики сформованості аттїюдно-орїєнтувального компоненту готовності в майбутніх вихователїв закладїв дошкїльної освїти.

Лїтература

1. Андреева Г.М. Зарубежная социальная психология XX столетия / Г.М.Андреева, Н.Н.Богомолова, Л.А. Петровская. – М., 2001. –256 с.
2. Арсенова М. А. Подготовка студентов вуза к образовательной работе с интеллектуально одаренными детьми дошкольного возраста : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / М.А. Арсенова. – Череповец, 2002. – 179 с.
3. Богїнїч О. Л. Шляхи вдосконалення системи пїдготовки фахівцїв дошкїльної освїти / О. Л. Богїнїч // Педагогїчна наука: їсторїя, теорїя, практика, тенденцїї розвитку. – 2008.– Випуск №1. – Режим доступу: http://intellect_invest.org.ua/pedagog_editions_e_magazine_pedagogical_science_archive_pn_n1_2008_st_9//.
4. Голубничая Е.В. Особенности организации подготовки педагога к работе с одаренными детьми в муниципальной системе образования / Е.В.Голубничая // Теория и методика профессионального образования // Педагогика и психология образования. – 2019. – №1. – С.98-112.
5. Григорович О. Формування їнновацїйної культури педагога як стратегїчна мета нацїональної системи освїти / О.Григорович, О. Демченко, Н.Родюк // Рїдна школа. – 2018. – №9–12 (1060). – С.32-39.
6. Демченко О.П. Органїзацїя квазїпрофесїйної дїяльностї майбутнїх вихователїв обдарованих дїтей на практичних заняттях з педагогїчних дисциплїн / О.П.Демченко // Їнновацїйна педагогїка. – 2019. – Випуск 14. – Т. 1. – С.42-48.
7. Демченко О.П. Пїдготовка майбутнїх творчих педагогїв обдарованих дїтей у контекстї євроїнтеграцїї / О.П. Демченко // Молодий вчений. – 2019. – № 5.2 (69.2), травень. – С. 47-52.
8. Жовнич О. В. Дидактичні переваги ї новїтнї тенденцїї застосування їнформацїйно-комунїкацїйних технологїй у вищїй освїтї / О.В.Жовнич // Молодь ї ринок : щомїсячний наук.-пед. журнал. – Дрогобич. – 2016. – № 7. – С. 150–155.
9. Закон України «Про освїту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
10. Закон України «Про позашкїльну освїту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
11. Кїт Г.Г. Творчий характер дослідницької дїяльностї учасникїв педагогїчного процесу / Г.Г.Кїт // Науковї записки Вїнницького державного педагогїчного унїверситету їменї Михайла Коцюбинського. – Серїя : Педагогїка ї психологїя. – Випуск 34. – Вїнниця, 2011. – С. 320-325.

12.Казьмірчук Н.С. Формування творчої особистості майбутнього вчителя в процесі навчання у ВНЗ/ Н.С.Казьмірчук //Науковий часопис імені М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики: зб.наук.праць. – Вип.18 (28). – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2012. – С.83-86.

13.Крутії К.Л. Вимоги до концептуальної структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до професійної діяльності / К.Л.Крутії, І.М. Шоробура // Моделі підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до професійної діяльності : [кол. монографія] ; за заг. ред. проф. Л.В. Зданевич, проф. К.Л.Крутії. – Хмельницький : вид-во ХГПА, 2016. – С. 18-48.

14.Любчак Л.В. Підготовка майбутнього педагога до реалізації принципів педагогіки партнерства / Л.В.Любчак, Л.П.Дабіжа // Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern urope and prospects of Ukraine: monograph / edited by authors. – 1st ed. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2018. – p.539-560.

15.Руденко Л.С. Особливості підготовки майбутніх магістрів дошкільної освіти до розвитку дитячої обдарованості / Л.С. Руденко // Проблеми діагностики та проектування розвитку обдарованості дошкільників : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 15-16 травня 2014 року, м. Київ. – К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. – С. 197-201.

16.Шикиринська О.В. Використання прикладної складової курсу «Педагогіка» у професійній підготовці майбутнього вчителя / О.В.Шикиринська // Матеріали наукової конференції викладачів кафедри теорії та історії педагогіки 22 березня 2018 року / за наук. ред. Л. П. Вовк, В. Б. Вишківської.- Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – С. 113-119.

References

1.Andreeva H.M. Zarubezhnaia sotsyalnaia psykholohyia XX stoletyia / H.M. Andreeva, N.N.Bohomolova, L.A. Petrovskaia. – M., 2001. –256 s.

2.Arsenova M. A. Podhotovka studentov vuza k obrazovatelnoi rabote s yntellektualno odarennyemy detmy doskolnoho vozrasta : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.01 / M.A. Arsenova. – Cherepovets, 2002. – 179 s.

3.Bohinich O. L. Shliakhy vdoskonalennia systemy pidhotovky fakhivtsiv doshkilnoi osvity / O. L. Bohinich // Pedahohichna nauka: istoriia, teoriia, praktyka, tendentsii rozvytku. – 2008. – Vypusk №1. – Rezhym dostupu: http://intellect_invest.org.ua/pedagog_editions_e_magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n1_2008_st_9//.

4.Holubnychaia E.V. Osobennosty orhanyzatsyy podhotovky pedahoha k rabote s odarennyemy detmy v munytsypalnoi systeme obrazovanyia / E.V.Holubnychaia // Teoryia y metodyka professyonalnoho obrazovanyia // Pedahohyka y psykholohyia obrazovanyia. – 2019. – №1. – S.98-112.

5.Hryhorovych O. Formuvannia innovatsiinoi kultury pedahoha yak stratehichna meta natsionalnoi systemy osvity / O.Hryhorovych, O. Demchenko, N.Rodiuk //

Ridna shkola. – 2018. – №9–12 (1060). – S.32-39.

6.Demchenko O.P. Orhanizatsiia kvaziprofesiinoi diialnosti maibutnikh vykhovateliv obdarovanykh ditei na praktychnykh zaniattiakh z pedahohichnykh dystsyplin / O.P.Demchenko // Innovatsiina pedahohika. – 2019. – Vypusk 14. – T. 1. – S.42-48.

7.Demchenko O.P. Pidhotovka maibutnikh tvorchykh pedahohiv obdarovanykh ditei u konteksti yevrointehratsii / O.P. Demchenko // Molodyi vchenyi. – 2019. – № 5.2 (69.2), traven. – S. 47-52.

8.Zhovnych O. V. Dydaktychni perevahy i novitni tendentsii zastosuvannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u vyshchii osviti / O.V.Zhovnych // Molod i rynek : shchomisiachnyi nauk.-ped. zhurnal. – Drohobych. – 2016. – № 7. – S. 150–155.

9.Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

10.Zakon Ukrainy «Pro pozashkilnu osvitu» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.

11.Kit H.H. Tvorchyi kharakter doslidnytskoi diialnosti uchasnykiv pedahohichnoho protsesu / H.H.Kit // Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. – Serii: Pedahohika i psykholohiia. – Vypusk 34. – Vinnytsia, 2011. – S. 320-325.

12.Kazmirchuk N.S. Formuvannia tvorchoi osobystosti maibutnoho vchytelia v protsesi navchannia u VNZ / N.S. Kazmirchuk // Naukovyi chasopys imeni M.P.Drahomanova.– Vyp.18 (28). – K. : Vyd-vo NPU im. M.P.Drahomanova, 2012. – S.83-86.

13. Krutii K.L. Vymohy do kontseptualnoi strukturno-funktsionalnoi modeli pidhotovky maibutnikh vykhovateliv DNZ do profesiinoi diialnosti / K.L.Krutii, I.M. Shorobura // Modeli pidhotovky maibutnikh vykhovateliv DNZ do profesiinoi diialnosti : [kol. monohrafiia] ; za zah. red. prof. L.V. Zdanevych, prof. K.L.Krutii. – Khmelnytskyi : vyd-vo KhHPA, 2016. – S. 18-48.

14. Liubchak L.V. Pidhotovka maibutnoho pedahoha do realizatsii pryntsyviv pedahohiky partnerstva / L.V.Liubchak, L.P.Dabizha // Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern urope and prospects of Ukraine: monograph / edited by authors. – 1st ed. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2018. – P.539-560.

16.Rudenko L.S. Osoblyvosti pidhotovky maibutnikh mahistriv doshkilnoi osvity do rozvytku dytiachoi obdarovanosti / L.S. Rudenko // Problemy diahnostyky ta proektuvannia rozvytku obdarovanosti doshkilnykiv : materialy III Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu, 15-16 travnia 2014 roku, m. Kyiv. – K. : Instytut obdarovanoi dytyny, 2014. – S. 197-201.

16.Shykyrynska O.V. Vykorystannia prykladnoi skladovoi kursu «Pedahohika» u profesiinii pidhotovtsi maibutnoho vchytelia //Materialy naukovoii konferentsii vykladachiv kafedry teorii ta istorii pedahohiky 22 bereznia 2018 roku / za nauk. red. L. P. Vovk, V. B. Vyshkivskoi. – Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2018. - S. 113-119.

